

Konference České botanické společnosti 2019

Tradiční podzimní konference České botanické společnosti, která byla už poněkoli-káté organizována ve spolupráci se Slovenskou botanickou společností, se konala na pražském Albertově ve dnech 30. listopadu až 1. prosince 2019. Tématem byly Botanické sbírky a databáze a jejich využití ve výzkumu a praxi a přihlásilo se přes 130 účastníků. Konference byla rozdělena do tří tematických bloků, a to Botanické sbírky, Sbírký živých rostlin a Botanické databáze, v rámci kterých zaznělo 27 referátů a bylo prezentováno 26 posterů.

Jak řekl v úvodním referátu Jiří Danhelka, botanické sbírky, zvláště herbáře, mají v českých a moravských zemích velmi dlouhou tradici. Díky zanícení a pílím mnoha profesionálních a amatérských botaniků a mykologů a odborné péči kurátorů sbírek se podařilo za posledních více než 200 let nashromáždit přes 9 milionů herbářových položek. Jsou uloženy v 59 veřejných sbírkách a představují nenahraditelné doklady k poznání rostlinné diverzity a jejich změn nejen na území Čech a Moravy, ale i v širším evropském a světovém prostoru (viz také Živa 2012, 4: LXXXV až

1 Přednáškový sál Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze na Albertově s účastníky konference. Foto V. Zeisek

LXXXVII nebo 2019, 5: CXXVIII–CXXX). Zároveň jsou herbářové doklady základním pilířem reprodukovatelnosti odborných a vědeckých studií z oblastí floristiky, taxonomie a systematiky, geobotaniky, fyto-geografie, fylogeografie, paleoekologie, fylogeneze, ochranné biologie, biologických invazí nebo dopadu globálních změn. Na to, aby byly herbářové položky lépe a efektivněji využitelné ve výzkumu, je však nutné zintenzivnit jejich katalogizaci, včetně zhotovování digitálních obrázků a skenů, a veřejně je zpřístupnit na internetu. Jedním z nejzajímavějších příspěvků tohoto bloku byla zpráva o pravděpodobně naší nejstarší sbírce sušených rostlin z konce 16. století, která byla nalezena v Broumovském klášteře. Nejen tento fakt, ale i způsob prezentace zaujal organizátory konference natolik, že autorskému kolektivu pod vedením Jarmily Skružné byla udělena cena vydavatelství Springer za nejlepší prezentaci. Cenu za nejlepší poster pak obdržely

Lenka Šafářová a Lenka Bálková za představení herbářových sbírek Východočeského muzea v Pardubicích.

Neméně zajímavým blokem byly Sbírký živých rostlin, jejichž význam je velmi často opomíjen. Tyto instituce však hrají klíčovou roli v předávání informací o důležitosti rostlinné diverzity a problematice její ochrany laické veřejnosti. Shromažďují a udržují kolekce rostlin, včetně kulturních, z celého světa, a to často i z oblastí, kam je obtížný nebo nákladný přístup. Dávají tak možnost k dalšímu vědeckému bádání (referáty Vlastika Rybky a Tomáše Vymyslického). Využití rozsáhlé sbírky živých cévnatých rostlin v Botanické zahradě UK v Praze pro studium srovnávací ekologie rostlin pocházejících z bývalého Československa nastínil Tomáš Herben.

Během posledních dvou desetiletí došlo i k zásadním změnám v oblasti získávání a zpracování ohromného množství údajů nasbíraných botaniky a rostlinnými ekology. Několik příspěvků představilo nálezo-ové/floristické, geobotanické, archeobotanické a paleoekologické databáze, od regionálních (např. nálezo-ová databáze Moravskoslezské pobočky ČBS) přes národní (Arbodat, CZAD, DALIBor, DASS, NDOP, PALYcz, PLADIAS, SVD) až po nadnárodní úroveň (např. EVA, JACQ, Jstor Global Plants, Neotoma), a prezentovalo jejich aplikaci v případových studiích. Slibný zdroj interpretačních dat pak představuje vzájemné propojování databází, případně jejich kombinace s jinými typy údajů, třeba fylogenetickými (přednáška Zdeňky Lososové). Tento postup dovoluje testovat i velké ekologické hypotézy. Elektronické databáze jsou dnes již nepostradatelným a efektivním prostředkem pro uchovávání a využití dat a umožňují nám lépe pochopit příčiny, fungování a změny biodiverzity v čase a prostoru.

Více na <https://botanospol.cz>

ARACHNE

LETNÍ BIOLOGICKÉ SOUSTŘEDĚNÍ PRO STŘEDOŠKOLÁKY

Jsi středoškolák lačnící po nevšedních biologických zážitcích a chceš si vyzkoušet vědu na vlastní kůži?

POTOM JE ARACHNE TÍM, CO HLEDÁŠ!

14 dní nabitých odbornými přednáškami, experimenty, terénními exkurzemi a v neposlední řadě mořem zábavy.

POJEĎ S NÁMI!

Přihlášku najdeš na www.arach.cz